

Persbericht Rekenkameronderzoek 'Impact op subsidies'

Een onderzoek naar het subsidiebeleid van de gemeente Tilburg

... november 2022. De Rekenkamer Tilburg heeft onderzoek gedaan naar het subsidiebeleid van de gemeente Tilburg. Het subsidiebeleid is in de afgelopen jaren met de methodiek van 'impactgericht subsidiëren' ingericht; er zijn door de gemeente stappen gezet binnen het sociaal domein zoals het voeren van het goede gesprek met subsidieontvangers over te behalen doelstellingen, nadere aandacht voor de 'beleidstheorie' en heldere formats voor subsidieverlening en -verantwoording. Het vasthouden van de bruikbare bestanddelen van deze methodiek en deze eveneens inzetten bij subsidiëring binnen andere domeinen, is een prima streven. De Rekenkamer ziet tegelijkertijd dat de term 'impactgericht subsidiëren' bepaalde verwachtingen oproept, namelijk de idee dat impact ook werkelijk gemeten kan worden. Dit blijkt in de praktijk echter zeer lastig. De Rekenkamer adviseert daarom de vraag naar het causale verband niet door de subsidieontvangers te laten aantonen. Waar mogelijk kan de gemeente beter zelf, middels een koppeling aan de Monitor Gezond en Gelukkig de gerealiseerde impact zichtbaar maken.

Het Bestuursakkoord 'Gezond en Gelukkig in Tilburg' uit 2018-2022 en het Akkoord 'Meer voor elkaar' uit 2022-2026 stuurt op een nieuwe koers voor het subsidiebeleid met als uitgangspunt het realiseren van meer impact voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Dit wordt in het sociaal domein de laatste jaren georganiseerd via de methodiek 'impactgericht subsidiëren'. Maar leidt wat wordt gedaan ook tot de gewenste resultaten? Deze vraag is de aanleiding dat de Rekenkamer opnieuw onderzoek doet naar het subsidiebeleid van de gemeente.

Een belangrijke conclusie is dat de meerwaarde van impactgericht subsidiëren niet zit in het meten van impact, maar wél in het voeren van het goede gesprek tussen subsidieontvanger en gemeente over de te behalen (meerjarige) doelstellingen en hoe deze te realiseren. Ook kan de werkwijze van impactgericht subsidiëren verder verbeterd worden. Met name een versimpelde werkwijze voor kleinere en/of vrijwillige subsidieaanvragers. De raad wil wel meer grip op het subsidiebeleid hebben door betere informatievoorziening. De raad heeft onvoldoende inzicht in de doeltreffendheid van subsidies, een constatering die de Rekenkamer ook al in eerder rekenkameronderzoek deed. Er wordt nog (steeds) weinig met de raad gesproken over hoe subsidies hebben bijgedragen aan het behalen van bestuurlijke doelen van de gemeente, wat wel een wens van de raad is. Of dat gesprek inhoudelijk haalbaar is, is overigens nog de vraag aangezien het meten van impact zeer lastig blijkt.

Aan de raad doet de Rekenkamer dan ook de volgende aanbevelingen. Bespreek allereerst met elkaar de informatiebehoefte rondom subsidiëren en leg dit vast in duidelijke afspraken tussen raad en college. Nodig periodiek de (grote) subsidiepartners uit in de raad. Of ga op werkbezoek om te zien wat er in Tilburg wordt gerealiseerd met ontvangen subsidies en hoe dit bijdraagt aan bestuurlijke doelstellingen. Houd eens per jaar buiten de P&C cyclus om het inhoudelijke gesprek tussen raad en college over de stand van zaken rondom het subsidiebeleid.

Aan het college doet de Rekenkamer eveneens een aantal aanbevelingen. Blijf gericht op het formuleren van (meerjarige) bestuurlijke doelstellingen. Blijf de subsidieontvanger vragen welke activiteiten hij of zij onderneemt om daaraan bij te dragen. Blijf wanneer dat eenvoudig kan, gericht op het bijhouden van effecten die worden bereikt met activiteiten. Maar vraag de subsidieontvanger niet meer om het causale verband aan te tonen tussen activiteiten en effecten. Dus stop met het vragen aan subsidieontvanger naar het meten van impact of outcome. Maak gebruik van de Monitor Gezond en Gelukkig voor inzicht in de gerealiseerde impact of outcome. Overweeg bovendien een versimpeling in werkwijze voor subsidieverlening en -vaststelling voor kleinere en/of vrijwillige organisaties waar kleinere subsidiebedragen mee zijn gemoeid. En actualiseer kaders en breng deze documenten tot besluitvorming door de raad. Overweeg verder om de voordelen van impactgericht subsidiëren ook toe te passen bij subsidiëring vanuit andere domeinen.

Het onderzoeksrapport 'Impact op subsidies' is te lezen op www.rekenkamertilburg.nl.
